

DEMÀ
Josep Ramoneda

Salvador Cardús

A la merda les unanimitats

Alex Gutiérrez ens explicava que el *New York Times* només ha escrit quatre vegades la paraula *merda* des de 1981. I Magí Camps, a *La Vanguardia*, escrivia que l'honor de dir-la per primera vegada a la BBC va ser dels Monty Python a la sèrie *Flying Circus* (1969-1974). En el meu modestíssim cas, aquesta és també la primera vegada que l'escriu, després de quaranta anys de publicar uns quants milers d'articles a la premsa. Sí: a la merda les unanimitats que alguns enyoren i desitgen i que, potser, si poguessin imposarien.

L'EXCLAMACIÓ QUE TITULA aquest article cal definir-la com d'*indignació preventiva*. Confesso que m'ha fet saltar la tan insensata com poc rellevant reacció que alguna gent ha tingut per unes reflexions que fa uns dies va fer Raimon. El darrer Premi d'Honor de les Lletres Catalanes expressava els seus dubtes sobre la conveniència de la independència de Catalunya en una entrevista a Catalunya Ràdio i també a Vilaweb (3 i 5 de maig). Però després d'assistir, dissabte, a un dels seus extraordinaris recitals al Palau de la Música, parlar-ne em sembla quasi una obligació.

NO DISCUTIRÉ ARA les observacions de Raimon. Simplement diré que trobo molt enraonat expressar dubtes sobre les conseqüències no previstes ni previsibles de la independència. Algú pot no tenir-ne? I ho és, particularment, des d'una perspectiva de Països Catalans. Jo mateix els comparteixo, hi dono voltes i n'he parlat molt amb amics illencs i valencians. Fa anys vaig publicar a l'*Avui* (14 d'octubre de 1994) un article titulat "El nostre mur de la vergonya nacional", on sostenia que l'article 145 de la Constitució i, en particular, el model autonòmic havien eixamplat les distàncies entre els Països Catalans, amb la satisfacció còmplice de la política institucional del Principat i de molts altres actors socials, per a vergonya nostra. Ara l'independentisme pot tornar a cometre el mateix error que llavors denunciava de "no reconèixer l'impagable deute polític i cultural que tenim amb els veïns". Tinguem-ho clar: sense les contribucions de les illes Balears, el País Valencià, la Catalunya Nord i la Franja, avui el Principat no estaria a un pas d'aconseguir la independència.

TANMATEIX, ALLÒ QUE m'ha indignat ha estat aquesta mena d'ansia d'unanimitat que condemna el dubte raonable i que trobo deplorable. A veure si ens entenem: sí que vull la independència de Catalunya, però justament per tenir un país més radicalment democràtic on hi càpiguen i s'hi puguin sen-

PERE TORDERA

.....
Trobo molt enraonat expressar dubtes sobre les conseqüències no previstes de la independència

tir còmodes des dels cosmopolites més internacionalistes i antipàtries fins als unionistes espanyols i els estrangers de pas. En canvi, m'horroritzaria viure en un país d'unanimitats postindependentistes. Esclar que desitjo que els qui volem la independència siguem majoria per guanyar netament la consulta. Però començaria a témer el pitjor si la proporció de sí-sí s'acostava a la unanimitat.

DE LA MATEIXA MANERA, vull la independència per tal que la llengua catalana tingui l'estatus de llengua pròpia i comuna que n'asseguri el futur i la força social. Però aquest futur i aquesta força són els que han de permetre, lluny d'unanimitats, que també l'espanyol, l'anglès o qualsevol de les altres llengües que els catalans tenim com a nostres puguin ser estimades sense por. Malament rai si la força de la llengua catalana fos per establir-ne l'exclusivitat! Ella mateixa desapareixeria en quatre dies.

EN DEFINITIVA, si alguna gràcia té el nostre procés sobiranista és que suma voluntats sense passar necessàriament per l'independentisme militant. I que, per democràtic, defuig les unanimitats i respecta els escèptics. En qualsevol cas, com canta Raimon, "Qui ja ho sap tot, que no vingi a escoltar-me". Ni a mi, a llegir-me.